

19.04.2022

Група № 34

Урок № 55

Тема уроку: Контрольна робота №4 «Стилістична норма.

Практична риторика »

Мета уроку: перевірити знання здобувачів освіти стилістичної норми сучасної української літературної мови та практичної риторики; розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, самостійність, уміння розпізнавати вивчені мовні явища, формувати уміння вчитися, виконувати тестові завдання, працювати самостійно, виховувати повагу до мови.

Матеріали до уроку:

Шановні учні, повторіть усі теми вивчені раніше та виконайте контрольну роботу № 4 «Стилістична норма. Практична риторика» у робочому зошиті (варіант на вибір учня).

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, предмет, номер групи та № уроку.

Контрольна робота № 4

СТИЛІСТИЧНА НОРМА. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА

I варіант

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6 (*цифра в дужках позначає наступне речення*).

З КРАПКОЮ ЧИ БЕЗ...

(1–4) Що ви відчуваєте, коли кличете друга на вечерю, а у відповідь отримуєте повідомлення «Звучить непогано.» з крапкою наприкінці? А тепер уявіть, що друг написав би вам те саме, але трохи по-іншому, наприклад: «Звучить непогано» або «Звучить непогано!»

(5–8) Гретхен Маккалох, *науковець* у галузі інтернет-лінгвістики, каже, що все більше людей сприймає крапку наприкінці повідомлення як грубість. Дослідження Бінгемтонського університету, проведене серед 126 студентів, показало, що повідомлення з крапкою здалися їм менш щирими.

(9–15) У мовленні крапка найчастіше супроводжується зниженням голосу — це допомагає зрозуміти, що думка завершується. «Водночас вона також асоціюється з певною формальністю та серйозністю», — додає *папянка* Маккалох. «Крапка цілком нейтральна, якщо ваше повідомлення серйозне за змістом. Проблема виникає, коли ви пишете щось позитивне чи емоційне, а потім раптом ставите крапку. Саме це протиставлення й викликає відчуття пасивної агресії від співрозмовника».

(16–22) Еріка Дерікс, *викладачка* лінгвістики з Астоунського університету в Бірмінгемі, каже, що все залежить від контексту: «Якщо ваші друзі під час листування не ставлять крапок, а потім раптом їх використовують, можливо, вони намагаються вам на щось натякнути», — каже *пані* Дерікс. Крім того, пояснює вона, на використання пунктуації в інтернет-листуванні також суттєво впливає вік співрозмовників і те, як часто вони користуються месенджерами. Скажімо, молоді люди більш склонні писати повідомлення без крапок.

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

1. Стиль тексту

- A офіційно-діловий
B розмовно-побутовий

- B публіцистичний
Г науковий

(0,5 бала)

Завдання 7–10 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

7. Прочитайте речення.

(1)Совала Наумиха горщики в піч так (2)несамовито, що не раз борщ, хлюпнувши на вогонь, бухав і сичав, мов (3)гадина, гніваючись на (4)дискомфорт.

Стилістично невідповідним у цьому реченні є слово, позначене цифрою

A 1
Б 2
В 3
Г 4

8. Стилістично забарвлені слова записано в рядку
- А терти, накривати, поливати
 Б хмарище, котяра, синочок
 В міцний, світлий, качиний
 Г утретє, по-новому, низько
- (0,5 бала)
9. Стилістично забарвлені слова записано в рядку
- А пиріг, родина, переведення
 Б слухати, зволожувати, мити
 В сестрин, народний, поживний
 Г конденсат, антитеза, футуризм
- (0,5 бала)
10. Прочитайте речення.
- Призначають у середню школу пташа жовтороте, а потім беруться за голови.*
- Емоційності цьому реченню додають
- А синоніми
 Б архайзми
 В неологізми
 Г фразеологізми
- (0,5 бала)

Завдання 11–12 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки (х) у таблицях відповідей на перетині відповідних колонок і рядків.

11. Установіть відповідність.

Фразеологізм

- 1 система координат
 2 корупційна схема
 3 хай йому грець
 4 ужити заходів

Мовний стиль

- А розмовно-побутовий
 Б офіційно-діловий
 В публіцистичний
 Г конфесійний
 Д науковий

А Б В Г Д

1				
2				
3				
4				

(2 бали)

12. Установіть відповідність.

<i>Група лексики</i>	<i>Приклади</i>
1 архаїзми	А імпічмент, гуглити
2 історизми	Б волость, половці
3 неологізми	В чемність, свербіж
4 діалектизми	Г маржинка, газда
	Д чоюло, перст

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

(2 бали)

Завдання 13 вимагає письмової відповіді (*обсяг обмежений кількістю рядків*).

13. Складіть і запишіть текст діалогічного жанру — коротке інтерв'ю з міністром освіти України (*не менше трьох питань і чотирьох орієнтовних відповідей*). У розмові поруште проблеми, що стосуються шкільного життя.

(3 бали)

Контрольна робота № 4

СТИЛІСТИЧНА НОРМА. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА

І варіант

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6 (*цифра в дужках позначає наступне речення*).

ЛІНЬ І НЕОСВІЧЕНІСТЬ ЧИ МОВНА ТВОРЧІСТЬ?

(1–6) Людей, що використовують неформальну граматику та сленг в електронному листуванні, іноді вважають неосвіченими та лінівими. Проте *науковець* Маккалох зауважує, що в смартфонах є функція автоматичного виправлення помилок, тому навмисне використання неправильних висловів, навпаки, потребує від *користувачів* додаткових зусиль. Отже, навряд чи можна тут говорити про лінь *юзерів*.

(7–11) Крім того, інтернет-листування змушує *людей* вигадувати нові способи вираження власних емоцій та інтонацій без використання мови тіла й можливостей голосу. «Після декількох десятиліть досвіду листування ми вже маємо багато способів висловлення іронії, схвалення чи інших емоцій», — зауважує дослідниця.

(12–16) Наприклад, акронім «лол» (від англ. *laugh out loud*) може означати як щиру усмішку, так і сарказм. Також не варто забувати про емодзі. За словами Гретхен Маккалох, ці піктограми заохочують людей до мовної креативності. Дехто з науковців припускає, що смайлики з часом стануть узаконеними допоміжними знаками в побутовому писемному мовленні.

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

1. Стиль тексту

- A офіційно-діловий
B розмовно-побутовий

- B публіцистичний
Г науковий

(0,5 бала)

2. Цей текст написано в жанрі

- A інформаційному
B діалогічному
C оцінювальному
Г етикетному

(0,5 бала)

3. Стилістичною помилкою є вжите в тексті виділене слово

- А науковець
- Б користувачів
- В іозерів
- Г людей

(0,5 бала)

4. Слово *неосвіченими* (рядок 2) у цьому тексті можна замінити на синонім

- А сірими
- Б темними
- В неотесаними
- Г неграмотними

(0,5 бала)

5. Неологізмом є кожне з перелічених слів (рядки 12–16), **ОКРІМ**

- А лол
- Б емодзі
- В піктограми
- Г смайлики

(0,5 бала)

6. Правильним є твердження, що в тексті

- А слова здебільшого вжито в прямому значенні
- Б стійкі сполучки слів емоційно наснажені
- В є неологізми, архаїзми й історизми
- Г немає питомих українських слів

(0,5 бала)

Завдання 7–10 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

7. Прочитайте речення (*цифра в дужках позначає наступне слово*).

На полях вистигають (1) повноколосі (2) жита, переливаються мідними струнами арф високі (3) пшениці, аж не віриться, що цією землею ще так недавно пройшла страшна (4) деструктивна сила.

Стилістично невідповідним у цьому реченні є слово, позначене цифрою

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

(0,5 бала)

8. Стилістично забарвлені слова записано в рядку

- А мокрий, чистий, виправданий
- Б гамселити, волоктися, бубніти
- В довкілля, талант, заснування
- Г успішно, непередбачено, тихо

(0,5 бала)

9. Стилістично забарвлені слова записано в рядку

- А чарка, склянка, друшляк
- Б верхній, твердий, мирний
- В чистити, лагодити, мирити
- Г еліпс, коефіцієнт, інфінітив

(0,5 бала)

10. Прочитайте речення.

Абдулаєв був старий вовк, він знав: «язика» узяти нелегко.

Емоційності цьому реченню додає

- А синонім
- Б антонім
- В історизм
- Г фразеологізм

(0,5 бала)

Завдання 11–12 передбачають встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки (х) в таблицях відповідей на перетині відповідних колонок і рядків.

11. Установіть відповідність.

Фразеологізм

- 1 ні сіло ні впало
- 2 порядок денний
- 3 доконаний вид
- 4 арена боротьби

Мовний стиль

- А розмовно-побутовий
- Б офіційно-діловий
- В публіцистичний
- Г конфесійний
- Д науковий

А Б В Г Д

1				
2				
3				
4				

(2 бали)

12. Установіть відповідність.

<i>Група лексики</i>	<i>Приклади</i>
1 архаїзми	А плай, легінь
2 історизми	Б рамена, уста
3 неологізми	В софт, спікер
4 діалектизми	Г порічка, розпач
	Д гувернер, древляни

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

(2 балы)

Завдання 13 вимагає письмової відповіді (*обсяг обмежений кількістю рядків*).

13. Складіть і запишіть текст діалогічного жанру — телефонну розмову з представником приймальної комісії (*не менше трьох питань і трьох орієнтовних відповідей*). У розмові з'ясуйте організаційні моменти, що стосуються документів для вступу до університету, терміну вступної кампанії та ін.

(3 бали)